

BUNUL ECONOM

REVISTĂ PENTRU AGRICULTURĂ, INDUSTRIE ȘI COMERCIU

ORGAN AL: „Reuniunii Economice din Orăștie“ și „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiiului“.

ABONAMENTE:

Pe an 4 coroane (2 fl.); jumătate an 2 cor. (1 fl.)
Pentru România și străinătate 15 lei pe an.

A P A R E:

În fiecare Duminică.

INSERTIUNI:

se socotesc după tarifă, cu prețuri moderate
Abonamentele și inserțiunile se plătesc înainte.

Școale economice.

Am arătat în numărul trecut ceva despre starea noastră materială și ca să urmăim în mod natural a da și poze de lipsă pentru îmbunătățirea acelei stări, continuăm de astă dată reproducând în cele următoare un articol din anul prim nr. 12 al acestei foi, scris de valorosul nostru bărbat Dr. I. Mișu, mare proprietar, sub titlul de sus.

Eată-l:

»Inaintarea poporului în ale economiei și a buneistării, este atârnată de la sporirea cunoștințelor sale în această materie.

Căile ce trebuiesc urmate întru câștigarea acestor fel de cunoștințe temeinice, sunt mai ales două, anume; citirea scrierilor economice folositoare, înțocmite anume în acest scop, și cercetarea școalelor speciale economice.

Pentru a pune cetitorii »Bunul Econom« în cunoștința așezămintelor și școalelor economice dela noi, voi arăta în cele-ce urmează, ce școale de felul acesta se află la noi în țară, care este nume-

rul celor ce cercetează aceste școale și îndeosebi care este numărul școlarilor români la acelea, ceea-ce trebuie să ne intereseze mai mult.

După datele oficioase ce ne stau înainte, în anul 1898 au fost în Ungaria cu totul 61 școale și așezăminte culturale economice, cu 299 de profesori sau învățători și cu 2784 de școlari.

Toate aceste școale sunt cu limbă de propunere ungurească sau nemțească noi Românii până acuma școală economică proprie, spre cea mai mare pagubă a noastră, nu avem. Ear' dintre cei 2784 școlari, după-cum arată conscrierea oficioasă, bia au fost 72 de Români, un număr de tot mic în asemănare cu numărul românilor din Ungaria.

Numărul total al școlarilor români abia face 2.79^o/_o din suma tuturor școlarilor (adecă din 100: 3 Români), pe când chiar și după datele oficioase dela numărarea poporului în anul 1890 Românii fac 17°/_o a tuturor locuitorilor din Ungaria.

Urmează deci, că în asemănare cu numărul Românilor din țară, din 2784

școlari ar trebui să fie 350 Români, și nu abia — 72!

Și aceste țifre ne arată trist cât suntem de rămasi îndărăt pe acest teren, care este altfel aproape singura noastră ocupație.

Va trebui deci mult și bine lucrat pentru a îndrepta starea aceasta nefavorabilă pentru noi.

În cele următoare voi arăta numărul, caracterul și locul școalelor economice din țară.

I. Școale superioare.

Școale economice mai înalte sunt: Academia pentru silvicultorii în Selmech, Școala superioară pentru veterinari în Budapesta, Academia agronomică în M.-Ovár, Școlile agronomice superioare din Dobrițin, Cassa Keszthely și K.-Mănăstur.

În anul 1898 aceste școale au fost cercetate de 6 Români și anume la cea pentru veterinari au fost 2, ear' la K.-Mănăstur 4 Români.

II. Școale superioare.

a) susținute de stat: s'au aflat în Ada, Geoagiu, Ciacova, Dobrițin Hodmező-Vásárhely, Jászbernéy, Kecskemét,

F O I Ț Ă

Pățaniile multcercatei Griselde.

(Urmare).

4. Marchizul Valter se pregătește de nuntă cu toate că lipsește mireasa.

Marchizul se gândi vr'o câteva zile, ce femeică să ia de nevastă. În fine se decisă a nu și alege o domnișoară avută și sumeață, ci o fetișoară blândă și umilită, carea să-l asculte ori ce i-ar porunci. — După vr'o câteva săptămâni s'a hotărât tare și nestrămutat să-și facă, cum își propusese. Deacea chiamă pe intendantul seu (vêtavul seu de curte) la sine și i porunci să pregătiască toate de nuntă. Nime nu știa încă, care fată va fi

mireasa marchizului; marchizul intradins nu descoperi nimenui planul seu, cu toate că l'au întrebat unii și alții. Într'acea s'au făcut toate pregătirile de lipsă, cum se cuvin la o nuntă de principe, și s'au chiamat mulți oaspeți aleși la nuntă. Ziua nunții se apropie din ce în ce fără să știe cineva, de unde să va aduce mireasa. Marchizul cumpără inele de aur și cercei de diamant, și le probă pe altă fată, carea se vede că sămănă la statură cu mireasa lui.

Sosind zua nunții și fiind toți oaspeții adunați din toate părțile și unghiurile numai lipsia nimenui decât numai mireasa. Deci începură toți să se mire, ba unii mai că și închipuiau, că marchizul își aleargă calul, și că din nuntă o să iasă o nimica sau o glumă nu prea plăcută oaspeților anunați.

Sosî ora prânzului, casele erau înpodbite mesele tinse, bucatele gata, dar' cine are

să fi mireasă nu știa nime. În fine oaspeții se văzură siliți a întreba pe marchizul cum vine de fură chemați la nuntă și mirersa nu-i nicăirea. Marchizul le respunde să nu fie îngrijați de aceasta; mireasa este pe drum, se se gate cu toții să-i iasă înainte și să o primiască cu onoarea cuvenită. La aceste cuvinte se și adună toți oaspeții, domni și doamne și pleacă din palat. În fruntea lor mergea Marchizul călare pe un cal alb ca neaua în haine pompoase de mire, pe lângă el vr'o câteva dame nobile în trăsuri de nuntă, în care se aflau hainele de mireasă și alte po-doabe îndatinate și destinate pentru mireasă, dar' aceste erau incuiate în lăzi de nu le po-tea vedea nimenea.

5. Marchizul Valter află pe Griselda.

Convoiul nuntașilor ajunsese în satul învecinat, dar' nime nu știa încătrău să o

Lugoj, Pipa, Sânt-Imre, Rima-Sombat, Szt.-Miklós.

b) Comunale și private: în Békés-Ciaba Bistriță, Feldioara, Mediaș, Szabadka, Sibiu și Csákvár.

În aceste școli au fost în anul 1898 cu totul 24 Români.

III. Școli pentru vițelari și vierți

Erau în Balaton-Füred, Eger, Dioseg, Miniș Muncaci, Aiud, Pécs, Pojon, Szegzárd, Gyórk, Tapolca, Tarczal, Budapesta.

Acestea au fost cercetate de 8 Români.

IV. Școli speciale.

Școli populare economice au fost în Gyergyó, Halmi, Sajó-Gömör Pecica.

Pentru lăptărit în Sárvár, N.-Szécsény. Muncaci, Tapio.

Pentru gornici de păduri în Görény-St-Imru, Királyhalma, Liptó-Ujvár și Vadászerdő (com. Timișoara).

Pentru grădinărit în Budapesta și Istvántelek.

La aceste școli au fost înscriși în anul 1898 34 Români, și anume 11 la școlile populare economice, 2 la școlile pentru lăptărit și 21 la școlile pentru gornici.

Ce ne dovedesc toate aceste cifre și date?

Vedem din ele, că în țara noastră se află multe școli și întocmiri, pentru a putea câștiga cunoștințe economice temeinice.

Fiind însă aceste școli așezate anume în ținuturi curat ungurești și limba de propunere fiind aproape în toate cea maghiară, Românii, și îndeosebi țeranul român nu se poate folosi

mai ia. Cu toate acestea se lăși între popor faima nesigură că aci e locul cu norocul, din acest sat își va alege marchizul mireasa, și deși nime nu își putea închipui cum se va face aceasta, totuși toate fetelc de țeran din sat se adunaseră, căci înțeleseseră și ele că din acest sat își va alege marchizul soția și așteptau pline de curiozitate cum va ieși pețitul atâta de ciudat al marchizului.

În satul pomenit, a cărui locuitori erau puțini și toți săraci, locuia și un țeran, cel mai sărac din sat, cu numele Ianicula. Acesta avea o unică fiică, carea se numea Griselda; era ce e drept săracă, dar foarte frumoasă, cu năvavuri bune și inzestrată dela natură cu multe daruri frumoase. Ea păzia vitele tată-seu și petrecea mai cu seamă la câmp; iară când venia acasă gătia de mâncare pentru toată familia și apoi se apuca de furcă și mi-ți torcea până la miezul nopții. Ea asculta de părinții săi și era evlavioasă și blândă. — Când trecu marchizul odată călare prin

de binefacerile lor. Astfel se înțelege numărul mic al școlărilor români dela aceste școli.

Este deci o lipsă foarte simțită să se gândească și oamenii noștri chemați la înființarea de școli economice românești, fie chiar cât de modeste la început.

Numai prin întemeierea acestor fel de școli vom putea cu noroc deprinde și poporul nostru la o economie mai rațională și numai așa vom putea susține concurența purernică, ce zi de zi ni-se pregătește pe terenul economic.

Ear' până vom avea școli proprii românești, Reuniunile noastre economice și Asociațiunile culturale, ce le avem, să îngrijască din tot adinsul a pune la îndemână poporului scrieri economice, întocmite la înțelesul lui și amăsurate trebuințelor lui, ear' inteligența noastră se stăruie cu toată ocaziunea a lăși în popor cărțile și foile noastre economice

Ear' cei-ce doresc a studia mai departe dintre tinerii noștri, să nu rîvnească toți la domnie, adeseori rău plătită, ci să cerceteze în număr mai mare școlile înalte de economie, pentru că astfel și lor și neamului, mai mult bine vor face.

Articolul acesta deși e scris în anul 1900 și datele oficiale reproduse în el din anul 1898, totuși el nu și-a pierdut actualitatea, pentru-că de atunci doar' o singură școală populară economică s'a înființat, la Seliște.

Nu și-a pierdut actualitatea, pentru-că el și azi poate servi de bun sfătuitor tinerilor noștri, ca să dea atențiune mai mare pe viitor, și să studieze școli

treb: Vrei să-mi dai pe fia ta Griselda de nevastă, eară eu domnul tău, să-ți fiu ginere? Bunul bătrân încrămeni auzind aceste cuvinte și nu știa ce să răspundă, căci mintea-i stătuse în loc. — Numai după ce l'provocă marchizul să răspundă pringă nițică inimă și vorbi tremurând ca varga: »Milostive Domnel de frică nici nu știu ce să răspund; dar' fiind-că îmi ești stăpân să înțelege de sine că eu trebuie să mă supui voinței stăpânului meu. Dacă într'adevăr ai de auzet a lua pe sermana mea copilă de nevastă, sum cu mult mai supus de cum să mă împotrivesc Măriei-Tale!» Marchizul răspunse: »E bine! Aide să intrăm în casă amândoi. Voiu să întreb pe fia ta de să învoiește a-mi fi nevastă și s'o ispitesc și despre unele lucruri.»

sat, vèzu pe fetișoara aceasta și observase portarea ei. De mult se îndrăgostise în ea și se decisese în secret a o lua de soție. Când sosiră nuntașii în sat Griselda se afla la fântână după apă, și tocma se grăbia cu ulciorul plin de apă spre casă, ca apoi să iasă și ea împreună cu alte fete din sat să vază de unde va veni mireasa marchizului. Când se apropia de bordeiul tata-seu, eată că-i iesă marchizul înainte, și o întrebă: »Griselda! unde este tatăl tău?« Fetița se plecă năntea lui cu respect și respunse: »Este acasă Măria-Tale!» Spunei să iasă afară,« adaose marchizul.

6. Marchizul Valter pește pe griselda și se cunună cu ea.

După ce eși Ianicula din casă, îl luă marchizul de mână, îl trase nițel la o parte și-i zise cu voce tare: »Știu iubite Ianicula, că tu ești om evlavios și sincer, și că vei asculta de mine, ori ce ți-aș porunci; de aceea te în-

practice de economie, meserii și negoț și să nu se aplice tot la alte cariere, de știință cu gândul la domnie mare împreună de multe-ori cu sărăcie lucie.

Uite-se tinerii noștri și privească la cei cari merg azi cu droaia spre America, unde li-se plătește bine munca, dar' ce muncă? Muncă grea și stăruitoare!

Așa dar' numai munca cinstită să plătește și nu și aspirațiunea omului.

Învețe, că a munci nu e rușine, ci e mai rușine a șede în nelucrare!

Afle că în America, tinerii săraci cari cercetează școli la orașe, să aplică la felurite lucrări practice în oarele libere, chiar și în restaurante ca chelneri etc. dacă vreau să se susțină și să ajungă la ceva.

A munci pe cale cinstită, ori-ce fel de lucrare, nu e rușine!

E drept că noi nu avem multe moșii mari la cari tinerii eșiți din școlile agronomice mai înalte s'ar putea aplica, dar' în locul acelor s'ar forma cu timpul însoțiri și tovarășii agricole în fie-care comună, unde ar afla aplicare sigură tot atâtea tineri cualificați.

Și până când vom ajunge și acel timp, cei mai chemați de a-se îngriji și a ținea locul lor în mijlocul poporului, după-cum am mai arătat sunt preoții și învățătorii.

Aceștia sunt îndatorați a să îngriji de înființarea de școli economice a răspândi tot felul de scrieri economice și a stăruie pentru lățirea cărților și foilor noastre economice la popor peste tot locul.

Îmbunătățirea stării materiale a poporului este tot-odată și îmbunătățirea stării lor proprie.

(Va urma).

Al XVI-lea

RAPORT GENERAL

al Comitetului central al »Reuniunii rom.
de agricultură« din comitatul Sibiului
pentru anul 1903.

(Urmare)

Tovărășiile agricole.

Fruntașii din diferite comune continuă a se întovărăși în scopul procurării de mașini și unelte economice, între acestea mai ales cu scop de a se prevedea cu mașini de îmblățit și de sămănat. Cheltuielile destul de considerabile, recerute și astăzi la înregistrarea firmelor, ne-au împedat la alcătuirea de tovărășii agricole propriu zise.

Încât pentru tovărășiile noastre cu firme înregistrate, pe lângă repețirea regretelor față de direcțiunile unora, cari la nenumăratele ursonii n'au putut să ne prezinte date despre activitatea lor în 1903, ne mărginim a pune în vedere, că:

harnica tovărășie agricolă din Rușia-săsească la finea anului 1903 a dispus de avere activă în valoare de cor. 614.74. Dela mașinile și uneltele sale, tovărășia abstrăgând dela câștigul ce l-au avut societarii din folosirea lor, au realizat un venit de aproape cor. 80, cu cari au achitat o parte din datoria avută cu procurarea triorului. Inventariul tovărășiei, o repețim, cuprinde o mașină de sămănat grâu, alta de sămănat cucuruz, o grăpă de mușchi și un trior de curățit bucatele, tot atâtea obiecte neapărate fiecărui econom, care însă singuratic abia ar fi în stare să și-le procure;

tovărășia din Apoldul-inferior în 1903 a împărțit între cei 50 membri în părți egale venitul realizat dela mașina de îmblățit cu vapor, anume 997 ferdele grâu, 214 ovės și 59 ferdele orz. În scopul acoperirii cheltuielilor mașinei, între cari reparaturi, pla'a mașinistului, focarului, darea etc., tovărășia repartizează sume mai mari sau mai mici pe tovărăș; lucruri ce s'ar putea evita, dacă membrii tovărășiei ar abdice de un percent oarecare al venițelor în favorul unui fond de rezervă.

Tovărășiile, cari nu ne-au raportat nimic sunt cea din Avrig, Lancrăm, Sebeșul-săsesc, Seliște etc.

Administratorii fondului bisericesc școlar, creat din contribuțiile în cereali ale parochienilor din Gușterița, în 1903 au colectat 6 ferdele grâu, 3 ferdele 6 litre cucuruz și cor. 5.60 în bani. Atât banii cât și prețul naturalilor vându s'au adaus la capitalul depus.

Insoțirile de credit sătești sistem Raiffeisen.

Insoțirile noastre de credit, acestea instituțiuni nu se poate mai binefăcătoare, având menirea de a ridica starea morală și materială a societăților prin acordare de credite ieftine a unci, când economul este mai avisat la bani și în suma de care are trebuință și mai ales prin controlul, ce Insoțirea

il eserciază asupra datorășului la folosirea împrumutului, — să bucure de dezvoltare tot mai priincioasă.

Insoțirea din Roșia-săsească, cu 50 membri, 12 deponenți cu minimul de 20 și cu maximul de cor. 800 și cu 49 datoriși cu minimul de 2 și cu maximul de cor. 400, și-a urcat fondul neatăcabil la cor. 1280.00 și cel de rezervă la cor. 433.02.

Insoțirea din Aciliu, înființată la 1898, în 1903 au avut 44 deponenți cu sume de cor. 13,744.51, ear' împrumuturile acordate au întrecut cifra de cor. 35,000. Profitul acelu an au fost cor. 770.52, care întreg s'au adaus fondului de rezervă ajuns la cor. 934.28 celui social ajuns la cor. 63 și celui de binefaceri ajuns la cor. 109.30. Dintre hotărârile adunării generale amintim: decisiunea de a se cumpăra pe sama membrilor o grăpă de fēnațe, pe care s'o folosească pentru taxa de 50 bani la zi; mai departe de a se cumpăra 10 stropitoare pentru »peronospora« și și în fine de a se cumpăra în fie-care an câte 10 altoi de soiuri alese, cari să se sorteze între membri în mod gratuit.

Insoțirea din Mohu, are 13 deponenți cu minimul de 85 și maximul de cor. 4292; împrumuturile acordate membrilor variază între cor. 15 și 480. Profitul curat al anului 1903 al Insoțirii a fost de cor. 1187.21.

Insoțirea din Pianul-român, la finea anului 1903 a avut 237 membri; deponenți 54, cu minimul de 30 și cu maximul de cor. 2500, suma depunerilor cor. 17.631.94; datoriși a avut 203 cu minimul de 50 și cu maximul de 3400 cor., suma pretensiunilor cor. 49.145; datoriile Insoțirii cor. 24.300 la bănci, cor. 4740 părți fundamentale. Fondul de rezervă și cel special de rezervă au ajuns cifra de cor. 2603.39.

Insoțirea din Veștem, cu 132 membri, în 1903 și-a urcat fondul de rezervă cu suma de cor. 879.87 venit curat, la suma de cor. 1886.79, față de cor. 1007.02 din 1902. Împrumuturile acordate membrilor dau suma de cor. 20.920, ear' datoriile ei la alte bănci suma de cor. 16.600.

Insoțirea din Ilimbav, cu 64, cu 13 deponenți cu minimul de 2 și maximul de cor. 6400, cu 64 datoriși cu minimul de 10 cor. și cu maximul de cor. 900, în 1903 și-a urcat fondul de rezervă la cor. 1000. Fondul economic pentru procurarea de mașini de sămănat, grăpă de mușchi, tăvălug etc., e tot de cor. 100.

Insoțirea din Loman și-a sporit numărul membrilor la 50 față de 41 din 1902, ear' în 1903 a avut 6 deponenți cu suma dela cor. 10—800, datoriși 34 cu sume dela cor. 20—220. Împrumuturile acordate membrilor dau suma de cor. 3140. Insoțirea, până de present, s'au folosit în afacerile ei exclusiv de părți fundamentale ale membrilor și de depunerile ei.

Insoțirea din Apoldul-român, în 1902 a avut 183 membri, la cari în 1903 s'au adaus 2; depuneri în 1902 a avut cor. 5255.39, ear' în 1903 cor. 5832.44; suma datoriilor Insoțirii în 1902 au fost cor. 38.000, ear' în

1903 cor. 38.253.86; împrumuturile acordate membrilor în 1902 a fost cor. 47.254.36, ear cele din 1903 cor. 47.765.98. Profitul curat să adauge la fondul neatăcabil ajuns la cor. 3124.86 și la cel de rezervă, ajuns la coroane 920.94.

Insoțirea din Rechita, în 1902 a avut 46, ear' în 1903 în total 54 membri. Datoriile Insoțirii în 1902 au fost cor. 2767.59 ear' 1903, cor. 2000. Depuneri a avut în 1902 cor. 2802.10, ear' în 1903 cor. 4764. Împrumuturile acordate membrilor în 1902 au fost cu cor. 5918.90, ear' cele din 1903 cor. 7240.44.

Insoțirea din Nucet, cu 39 membri, și-a început activitatea numai la 1 Ianuarie a. c.

Insoțirea din Bungard, nu ne-a prezentat raport, ear' cea din Sacel, căreia s'au pus basă la adunarea noastră generală din a. tr., din cauze neatârătoare de noi, încă nu și-a înaintat actele spre înregistrarea firmei.

Resultatele îmbucurătoare, obținute în scurtul interval al existenței Insoțirilor noastre de credit sătești, indemn ar trebui să fie pentru fruntașii nostri de pretutindenea de a înființa asemenea instituțiuni folositoare.

De încheiere constatăm din nou, că conducătorii Insoțirilor noastre de credit își exprimă cu tot mai multă insistență dorința de a se înființa o Insoțire centrală, carea să stea în ajutorul Insoțirilor sătești.

(Va urma).

Valorisarea ouelor în Danemarca.

La anul 1870 în Danemarca esportul de ouă abia aduce un venit anual de 20,000 cor. și cu 30 ani mai târziu, adică la anul 1900 esportul de ouă aducea anual un venit de peste 18 milioane cor.

Interesul față de acest nou isvor de venit a început a se arăta la anul 1878, când s'au înființat o reuniune regnicolară de galițe (hoare), care împărțea premii cultivătorilor de soiuri alese.

Încă mai de demult era obiceiul aici de a-se valorisa ouele după greutatea lor, ceea-ce avea de urmare naturală nisuița fie-cărui cultivător a produce soiuri de ouă tot mai mari. Spre acest scop s'au ocupat cu nobilitarea și promovarea culturai deosebitelor soiuri de pasări și ostenețele lor n'au rămas nerăsplătite cu îmbelșugare.

S'au înființat o societate de esport de ouă care a împărțit țara în mai multe cercuri și în fie-care cerc a înființat altă societate pentru adunarea și vinderea ouelor.

Fie-care societate și fie-care membru a primit câte un număr și o stampilă cu care se însemna tot oul așa că cu ajutorul acestui metod să putea controla starea proaspătă a oului. Cine

pacheta un singur ou stricat, se pedepsea cu câte 10 cor. amendă.

În anul 1902 în 400 de cercuri centrale s'a adunat dela peste 15,000 societăți toate produsele de ouă și s'a expedit în Anglia de unde a primit fie-care producător câte 88.5 fileri pentru un chilo de ouă. Acest preț peste tot luat e foarte favorabil deoarece într'un chilogram nu merg decât 17—18 bucăți de ouă Plymouth așa că un ou se valorisează cu 5 fileri în vânzarea anuală, vara și iarna. Astfel de societăți s'ar putea cu ușurință înființa și la noi. În fie-care comună ar putea cantorul și crâșnicul aduna ouăle din câte o comună, la care iar ajuta și copiii de școală zilnic, și tot la 3—4 zile ar putea transporta câte o ladă de ouă sortate cu ouă proaspete ori în orașul cel mai apropiat ori direct la târgul din Budapesta. Prețul primit după detragerea speșelor avute cu pachetarea și transportarea s'ar împărți apoi fie-cărui membru, și s'ar putea vedea numai decât ce venit bun ar aduce gațiile de casă, mai bun decât o economie mică de pământ. Pentru că așa cum noi obicinuiam a vinde ouăle astăzi este o adevărată pagubă.

Beata femeie, dacă are lipsă de o lumină, ori de sare, tutun, aprinjoare ori alte trebuințe mărunte pentru casă, adună curând câte-va ouă din curte și fuge cu ele la boltiță, unde negustorul le primește cu 33—50% mai lesne decât valorează în faptă ouăle astfel vândute.

În chipul acesta nici ouăle nu se vând în stare proaspătă dar' nici prețul lor nu se poate plăti ca și când ar fi o societate anumită pentru valorisarea lor.

E. G.

Serate de-ale meseriașilor români.

Ședința literară a 12-a și cea din urmă din 1904, ținută la 29 Decembrie în localitățile »Reuniunii sodalilor români din Sibiu«, transportatu-nea pe noi, cei aproape 200 asistenți, într'o frumoasă espozitie a industriei profesionale, datorită hărniciei și destoiniciei măestrului compactor Petru Ilieș și a fiului său Scarlat, sodal compactor. Dl Ilieș prin act adresat comitetului a pus în vedere, că dorința sufletească l'a îndemnat de a veni cu o mai însemnată jertfă către Reuniune, adică de-a dăruii 151 obiecte de felul meseriei sale, așa numite obiecte de Galenterie, cari lucrează toate aproape de d-sa și de fiul seu, se se distribuie prin tragere la sorți între participanți. În acest scop dl Ilieș a aranjat în sala din fund obiectele dăruite, cari toate reprezentau un admirabil bazar. Comitetul a primit

cu mulțumită generosul ofert, care pe dl Ilieș l'a costat, pe lângă mari jerte de bani, și multă ost-neală și și mult timp, și a hotărât ca fericirii câștigători să dăruiască în schimbul obiectelor câștigate cât buzunarul și inima îi earta, ear' banii astfel intrați se se administrează ca un mic prisos din partea asistenților ședinței literare, fondului măreței catedrale, ce falnică se înalță peste drum dela Reuniune.

Actului sortării i-a premers cuvântarea presidentului Vic Tordășianu, cetirea protocoalelor ședințelor administrative prin notarul I. Apolzan cum și frumosul și instructivul discurs tot al notarului din instoricul Reuniunii.

Dl Tordășianu, luând de basă articolul: »Școala de meserii din Sibiu și stipendiarea învățăceilor«, publicat de un distins bărbat al școlii și desinteresat muncitor pe toate terenele vieții noastre publice, ne arată cum în Sibiu se găsesc peste 250 învățăcei meseriași români, din cari 99 cercetează școala de industrie a orașului Sibiu, ear' restul școala industrială susținută de stat.

La școala industrială orașenească sunt în total 469 elevi aparținători la 43 branșe de meserii, dintre care, durere, noi abia am îmbrățișat câte-va, zic durere, căci precum se exprimă și autorul articolului, dacă voim să creăm o clasă de mijloc sănătoasă și să înmulțim numărul meseriașilor noștri dela orașe, trebuie să aplicăm tinerii noștri la toate soiurile de meserii, dacă vorba e să nu fim unilaterali cum adesea se întâmplă la alegerea carierelor de cătră așa zisa inteligența noastră. Spre a ajunge la acest sfârșit datorință avem cu toții a sări și cu sfatul și cu sprijinul bănesc ca astfel tineretului posibilă să-i facem îmbrățișarea ori-cărei meserii. Datorință, sfântă datorință au în această direcțiune administratorii diferitelor fonduri și fundațiuni, lăsate de cei cu durere pentru cultivarea neamului, ca aceștia străbătând în spiritul literilor fundamentale, se oferă ajutoarele și stipendiile de așa ca ele îndemn să fie și pentru cei cu pregătire școlară mai înaltă ia îmbrățișarea meseriilor, dat fiind, că la emularea cu străinii, ne-apărută este cultura câștigată prin școală. Dl Tordășianu pune și la inima comitetului Reuniunii noastre aceasta afacere, care și în calitate de comitet executiv al tuturor Reuniunilor noastre de meseriași datorință are de-a indica căile și mijloacele, de cari folosindu-ne, folositori să fim obștei noastre.

Notarul I. Apolzan, după cetirea protocoalelor ședințelor administrative, ne trece pe dinaintea ochilor sufletești prin o predare clară, prin cuprindere pătrunzătoare și cu rară vervă oratorică un număr însemnat din scenele,

ce s'au perëndat înainte cu 37 ani, pe când numărul disparent al meseriașilor români și al calfelor din Sibiu, fără focalarul numit Reuniune, petreceau răsleți, dar' dornici de asociare, aci se înrolau într'una, aci într'altă Reuniune străină de limba noastră. Ne arată în toată vigoarea sa pe tinerul redactor și profesor de odinioară Nicolae Cristea, întemeietorul Reuniunii; pe metropolitul Andreu br. de Șaguna, cald sprijinitor al tuturor cauzelor bune; pe viciul căpitan Const. Stezar, care nici când nu lipsea dintre cei cari încurajau și sfaturi dau când vorba era să se facă un pas înainte în dezvoltarea noastră culturală; pe veselul și jelosul profesor de cântări D. Cunțan; pe măestrii Simonet, Moise Albu, Sam. Balteș și alții, cărora cinste și datorință le datorăm noi, generația de astăzi, care ne adăpostim sub acoperământul plă-muit de mintea și inima lor binesimțitoare. Dl Apolzan, răsfoind filele pline de praf ale »Telegr. Român«, a adunat la un loc și ne-a dat în curs de 1 oră date atât de interesante și instructive, pe cari dorință am avea să le putem eternisa și răspândi printre toți sprijinitorii cauzelor celei noastre de mijloc, care atât de strâns legată este de dezvoltarea Reuniunii sibiene, ca cea mai veche de acest fel la noi. Timpul și spațiul nepermițându-mi a schița întreg materialul prelat de dl Apolzan, nu-mi rămâne decât să-l felicit pentru ideea fericită și să-l rog ca pe viitor să ne completeze oglinda trecutului Reuniunii noastre.

Urmând sortarea obiectelor, după constituirea biroului și a comitetului executiv și după designarea bărbaților de încredere, se constată, că dl Ilieș a dăruit 41 cărți diferite compactate; 29 chibritelnițe; 17 papuci de ceas; 16 fotografii de masă cu chipuri colorate; 12 port perii; 5 călindare perpetue; 2 port-fotografii de masă de pluş, mari; 2 casete pentru gulere și mangete; 2 lampioane; 1 port-tigare de masă de pluş; 1 port-jurnal; 1 portret cu ramă poleită al I. P. S. Sale metropolitului I. Meșianu, patronul Reuniunii, 30 fotografii ale presidentului Vic Tordășianu, din cari 15 fotografii de masă de pluş; 2 în formă de mandolină de pluş, și mătase, 4 încadrate în formă cabinet, 5 în formă visit, 2 în formă de paletă; 1 în formă de stea și 1 încadrată în format mare, aceasta oferită Reuniunii. Sortarea pe lângă via interesare a tuturor celor prezenți, a durat până la ora 11^{1/2} din noapte, dând rezultat material peste 90 cor. destinate fondului catedralei. Un număr de 10 obiecte, dăruite ulterior prin dl Ilieș se vor sorta în prima ședință din 1905 (ultima Joi din Ian).

Dl Tordășianu surprins de distinc-

țiunea nemeritată, ce dl Ilieș i-a făcut, îi aduce în numele reuniunii cele mai sincere mulțumite pentru acest cel mai înalt dar, ce s'a făcut Reuniunii.

De încheiere întreb: oare ceilalți meseriași d. e. măsurari, lăcătuși, tapesieri etc., n'ar putea arangia și ei din cas în cas câte o asemenea esposiție, ce nume să le facă și cinste să facă și Reuniunii asemenea neobositului și deșteptului domn Petru Ilieș.

„Priveghitor“.

NOUȚĂȚI

Regele la Budapesta. Pe la începutul lui Februarie n. Maiestatea Sa Impăratul și Regele nostru vine la Budapesta, ear' în 16 Februarie n. va deschide diea.

Amânarea târgurilor din cauza alegerilor dietale. Ministrul de comerț a dispus, ca târgurile cari cad pe zile în cari au să se facă alegerile de deputați dietali, să se țină în ziua următoare. În comitatul Sibiu ziua alegerilor fiind fixată pe Marți (31 Ianuarie), târgul de săptămână al Sibiului se va ținea Mercuri (1 Febr.) în loc de Marți (31 Ian.).

Școalele de grădinarit din Baja, Lőcse, Nagybocksó și Turda, cu începere din anul acesta vor avea cursuri de doi ani; își vor menține însă și pe viitor direcția practică, dând elevilor instrucție practică cu privire la școala de pomi, pomărit grădinarit pentru bucătărie și grădinarit de lux (florarie, etc.) și vierit.

† **Cente Iuliu Szapáry,** fost ministru president în anii 1890—1892 (luând presidenția după căderea lui Coloman Tisza), a răposat în Abbazia în 20 l. c. în etate de 72 de ani. A fost bărbat de stat cu vederi largi care și în chestia națională avea ținută corectă și conciliantă. Căderea sa dela putere a fost provocată de obstrucția ce s'a făcut în dietă proiectului de lege despre statificarea administrației.

Un director cinstit. Toperczer Albert directorul casei de păstrare din Bártfa, săptămâna trecută a dispărut din oraș, după ce a detraudat dela bancă 200,000 de coroane.

La fondurile »Reuniunii sodalilor români din Sibiu«, s'au mai făcut următoarele daruri: Nicolae Grecu, pie-lar în Porcești a dăruit la »fondul de 20 bani«, la fondul »Daruri de Crăciun«, la cel al »văduvelor și orfanilor«, la fondul »Dr. P. Barcianu pentru ajutorarea sodalilor fără de lucru« și la fondul »Masa învățăcelilor meseriași«, la fie-care câte 1 cor.; Ioan Flodorean, paroch și soția sa Ana din prilejul strămutării sale în parochia Galați (tr. Abrud), drept implorare a ajutorului ceresc a dăruit la fondul »văduvelor și orfanilor« 1 cor., și la cel al »Darurilor de Crăciun« 2 cor.; Ma-

teiu Nicoară, capelan în Rucăr, dăruiește la fondul văduvelor anume în amintirea fostului seu coleg învăț. Mihail Dăian din Sângătin, 1 cor., la acest fond a mai dăruit Ana Petrașcu, în amintirea soțului seu Ioan Petrașcu 2 cor.; Michail Pomian, măestru cismar ca ginere și fiul Ioan Apolzan, în amintirea răposatului econ., în Reciu și soția sa Ana n. Ghișoiu în amintirea unchiului seu, binefăcător al bisericii din Reciu, Ioan Bădilă, 1 cor.; Ioan Opriș, sodal faur, 20 bani ear' la cel de 20 bani, 40 bani; tot la acesta Ana Stanciu n. Buzdughina în amintirea lui Ioan Stanciu, cor. 1.75; Nicolae Moisiu, mésar în Râmnic 1 cor.; Oprea Motronea, măestru măcelar și soția sa Maria n. Mohan, în amintirea Anei Motronea din Poplaca, 2 cor.; George Dejan, econ., în amintirea ficei sale repozate Maria, 2 cor.; Ioan Giurca, ales paroch în Colun și soția sa Eena n. Mosora din prilegiul hirononirii sale 2 cor.; Stefan Russu protopresbiter al tr. M.-Oșorheiu, din prilegiul hirotesirei sale 2 cor.; Ermil Borcia, funct. la »Transilvania«, 20 bani și Vic. Tordășianu ref. cons. 10 bani.

La fondurile »Reuniunii sodalilor români din Sibiu« s'au mai făcut următoarele daruri: drept rescumpărare a felicitărilor de anul nou, dl Demetriu Birăuț, redactorul »Poporului Român« din Budapesta a dăruit fondului de 20 fileri pentru cumpărarea unei case cu hală de vânzare, 3 cor., parochul Mihail Ganea din Veniția-inferioară, 2 cor., Dr. Nicolae Șerban de Voila, adv. în Făgăraș 20 cor., Ioanichie Bota și Nicolae Neagoie Sodali croitori, câte 1 cor., ear' la fondul »Masa învățăcelilor meseriași români«, Nicolae Butelac, ales capelan din Vidra-de-sus, soția sa Teresia, socrii sei Vasile Gomboș și Maria Gomboș, fie-care câte 1 cor., în total 4 cor., Dr. Eugen Mețianu, avocat Brașov 3 cor., George Spătar, Iuliu Adam, Edvin Craiovean, toți sublocotenenți c. și r. fiecare câte 2 cor., N. N. 4 cor., Ioan I. Lăpădatu, căpitan F., Dr. I. Dobre, Dr. Aurel Crăciunescu, Petru Ciora, Dr. Miron E. Cristea as. consist., Pompiliu Bărsan, c. și r. locotent, fiecare câte 1 cor., Dr. Virgil Cioban, 2 cor. și Vic. Tordoșan 15 fileri.

Noui bancnote de 10 coroane. În Februarie sau Martie 1905 vor fi puse în circulațiune noi bancnote de 10 coroane, pentru că cele de acum pot fi ușor falsificate. În total se tipăresc bancnote de 10 cor. în valoare de 160 milioane coroane și cam tot atâta de rezervă.

Viscole de zăpadă. Săptămâna trecută viscole mari au troenit cu nămeți de zăpadă calea ferată pe liniile Iasenova — Anine, Vêrșet-Cuvin, Petrovasellio (Rom.-Petre) — Bavaniște, Petrovasallo — Panciova și Petrovasello — Satulnou așa că circulația trenurilor a trebuit sistată pe timp nedeterminat.

A degerat în tren. În apropiere de comuna Saciur, între stațiunile Sátorajlá-Ujhely și Varanno, zilele trecute s'a nămolit un tren

în troeni de zăpată de înălțime până la opt metri. În timpul cât trenul a stat nămolit a degerat în el un călătoriu, al cărui nume nu s'a putut constata până acuma. S'a găsit la el bilet de cl. II. cu destinație la Budapesta, orologiu și lanț de aur și o bună sumă de bani.

Bancrută cu 16 milioane pasive. În orașul Chiavari din Italia a bancrofat banca fraților Rocca, având pasive de 16 milioane lire, ear active numai de 9 milioane. Frații Rocca a fugit de cu vreme în America, luând cu sine mulți bani. Bancruta aceasta colosală a sărăcit total o mulțime de familii din clasa de jos a populațiunei. Teranii plângând și blăstămând aleargă cu droaia la bancă să-și ceară banii depuși acolo. Un funcționar pensionat, Tiscornia, carea avea toți bănișorii depuși la bancă, s'a sinucis. În jurul băncii stau soldați, ca să împedecă poporul de a dărma în desperarea lor edificiul băncii.

Atragem atențiunea publicului la anunțul de pe pagina următoare al primei societăți pentru înzestrarea fetelor ca să facă judecată în cauză până nu se aduce sentință de forul competent la care s'a înaintat procesul de pressă.

Din vorbele oamenilor înțelepți.

Poporul iartă pe cei ce îl asupresc, dar nu iartă pe cei ce îl înșală.

Montalambert.

Bine băgați de seamă voi, cari voiți să țineți poporul în neștiință, căci înșivă sunteți cei mai amenințați; nu vedeți oare, cu ce ușurință poate deveni fiara sălbatică animalul nedomesticit?

Goethe (Egmont)

Dacă păcatele se răsplătesc pe lumea cealaltă, prostiile se răsplătesc în lumea aceasta

Schopenhauer.

Minciuna este o armă cu două tăișuri și mai curând sau mai târziu rănește pe cel ce se folosește de ea.

Deflotte.

Minciuna ori cu câtă artă s'ar învălui totdeauna se descopere și se desminte.

Hebert Spencer.

Târgurile din Ungaria, Transilvania și Bănat.

Dela 16—22 Ianuarie v. 1905

Duminică	16 Goroslăul de pe Someș. Micăsasa. Prostea mare. Sebeșu săsesc. Vârșet.
Luni	17 Canița mare. Chirpăr.
Marți	18 Eted.
Mercuri	19 Cătina. Dupăsdorf. Sângeorgiul săsesc. Teaca.
Joi	20 Caransebeș. Ó.-Pécska. Somchereg.
Vineri	21 Barot. Gherla. Ghierghio-Ditru. Ghiriș. Lngoș. Prejmăr.
Sâmbătă	22 — — — —

Calendarul vechiu și nou al săptămânei.

Duminea leproșilor, ev. Luca c. 17, gl. 2, v. 2.

Dum.	16 Lanțul Ap. Petru	29 Francisc
Luni	17 † C. Antonie	30 Martina
Marți	18 P. Atanasie	31 Petru Nol
Merc.	19 C. Macar	1 Febr. Ignatie
Joi	20 † C. Eutimie	2 (+) Înt. D-lui
Vineri	21 C. Maxim	3 Blasiu
Sâmb.	22 A. Timoteiu	4 Veronica

Redactor resp. VASILE DOMȘA, protopresbiter.

POȘTA REDACȚIUNEI

Onorații cetitori cari nu ne-au retrimis Nrii 1 și 2 se privesc de abonenți ai foii noastre, ceia ce prin aceasta le facem cunoscut rugându-i, să grăbească a ne trimite și prețul abonamentului, ca să putem suporta și noi speșele cu redactarea și edtarea foii.

Din câteva locuri am primit foaia fără fașie, se vede că s'a perdut la postă. iară unii dintre cetitori după ce a rupt fașia și a cet t foaia ne-a retrimis-o fără de a arăta numele adresatului cui a fost espedată. In urma aceasta neputându-i șterge din lista de abonamente li se va trimite din nou câte un număr. De aceia li rugăm, să nu rupă fașia, seau dacă au rupto și nu vreau să fie abonenți, — să pună pe fașia cea noauă si numele cui a fost adresată, ca să l putem șterge din lsta de adresă și să nu-l molestăm din nou cu trimiterea foii.

Administrația:
»BUNUL ECONOM.«

Spre lămurire!

Prima societate pentru înzestrarea fetelor de ori ce confesiune și direcțiunea ei în timpul recent într'o fițuică din Bpesta și-n broșure sunt espuse la cele mai urite și invidioase atacuri pline de minciuni, întortocheri și calumnii. Ținem de subdemnitate a reaga la asemeni atacuri. Drept lămurire membrilor nostri servească circumstanța că la prima societate pentru înzestrarea fetelor de ori ce confesiune nu s'a întâmplat nimic ce ar putea să dea ansă la ceva neliniște și încercările se pot atribui numai agitațiunilor puse la cale în acest scop. Din cursul normal al afacerilor vedem că membrii interesați precum și publicul în general își face o judecată potrivită despre atacurile aceste necualificabile. Procesul de pressă singura armă la care putem lua refugiul în atare cazuri, l'am iutentat deja

Direcțiunea

primei societăți de înzestrare a fetelor de ori ce confesiune.

37 CLOȘANI MORȚI

au aflat Dl Schr din Oberaula după împrăștierea renumitei paste

„RATTENTOD“

moartea cloșanilor, care se află de vânzare la Felix Immisch în Delizsch (Austria) cu prețul în Carton à 50 pfenici și 1 Markă seau 60 fill. și 1 cor. 20 filleri.

1-7

„DACIA“

institut de credit și economii, societate pe acții.

Reședința societății: **Orăștie** (Szászváros, Broos).

Birourile societății se află în casele proprii:
(Strada Berăriei nr. 12).

Capital social 100.000 cor.

Operațiunile societății sunt:

A) primește depuneri spre fructificare.

a) *depuneri* fără anunț până la 100 cor. 5½%.

b) *depuneri* mai însemnate cu anunț de un an cu 6%.

c) *depuneri* făcute de biserici, școale, corporațiuni culturale ori cu scop de binefacere cu 6%.

Contribuția erarială pentru sumele depuse se plătește prin institut.

Regulamentul special pentru depuneri se cuprinde în libelul de dăduni.

Depuneri, ridicări și anunțări se pot face și prin postă și se resolvează fără întârziere.

B) Acoardă credite personale pe lângă cambii.

C) Acoardă împrumuturi pe efecte.

D) Acoardă împrumuturi pe lângă siguranță hipotecară.

E) Institue ramul de amanetare pe aurituri, argintării, pe lângă dispozițiile legale existente, procurându-și concesiunea forului competent.

F) Cumpără și vinde efecte publice, pe cari în cas de lipsă le poate lombarda.

G) Cumpără și vinde realități.

H) Cumpără și vinde ori-ce lucruri mobile.

I) Tot felul de întreprinderi comerciale și economice, în societate cu alții ori singură.

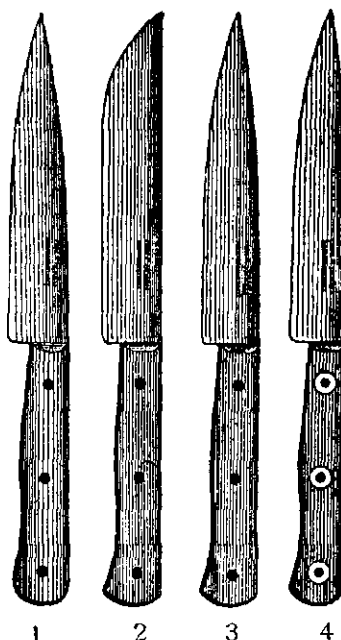
K) Finanțează patente.

L) Arêndează și exarêndează realități și alte drepturi și întreprinder-de tot soiul.

Direcțiunea.

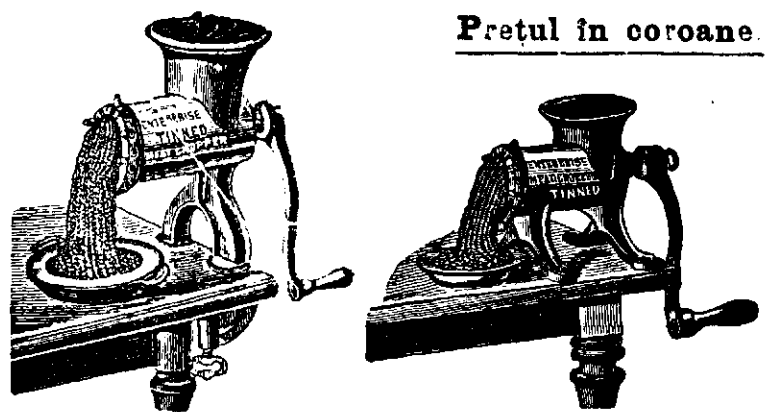
Cuțite de bucătărie

Cuțite cu garanție pentru toată bucata

	17	19	21 cm.
Fig. 1	Cor. ---	---72	---86
Fig. 2	•	---56	---68
Fig. 3	•	---56	---68
Fig. 4	•	---64	---76

Mașini de Alexanderwerk pentru tocat carne.

Pretul în coroane.

Forma:	R	RR	S	UU	SS	U	UU	T
Mănușă și numirea formei:	R	RR	S	SS	U	UU	T	cu roată de învîrtit
ta'e într'o minută chil.	1/2	3/4	1	1	1 1/4	1 1/4	1 3/4	
1 buc.	Cor. 5'20	7'20	8'40	8'10	11'80	15'10	29'50	
Cuțitul singur	> -70	-80	1'10	1'10	1'30	1'30	1'60	
Discul gaurei singur	Cor. 1'—	1'35	1'50	1'50	2'80	2'80	4'20	

Carol F. Jickeli, Sibiu.
(Nagy-Szeben.)

2-52

(141)

CONCURS.

Pentru ocuparea unui post de practicant la Cassa de păstrare reu-niune în Săliște, comitatul Sibiu, se scrie prin aceasta concurs cu termenul de **15 Februarie 1905 st. n.**

Reflecții la acest post, carele va fi dotat cu un salariu anual de **720 coroane**, au să documenteze absolvirea unei școli comerciale, cu examen de maturitate.

Cei cu praxă în afaceri de bancă vor fi preferați.

Săliște, în 18 Ianuarie 1905.

Direcțiunea.

2-2

ANUNȚ.

Am onoare a aduce la cunoștința onor. public că am aranjat din nou **Depositul meu de mobile** aflător în casa mea proprie cu tot felul de mobile dela cele mai **simple** până la cele mai **fine**.

Aranjamente pentru **dormitoare și prânzitori, oglinzi, divane** și tot felul de mobile se află ia mine cu **cele mai moderate prețuri.**

Pentru soliditate și durabilitate garantez.

Cu distincă stimă

IOSIF LEWITZKY.

Piața mare.

1-3

Pentru 5 coroane

trimit 4 1/2 chilograme (c. a. 50 bucăți) puțin deteriorat dar' fin

SĂPUN DE TOALETĂ

ales frumos, de rose, crin, iorgovan, viorele, resedă, iasmin și lăcrămioare. — Pe lângă trimiterea înainte a sumei sau cu rambursă trimite:

Alexandru D. Scheffer
Budapesta, VIII. str. Bezerédi nr. 3.

CUMPENE

pentru **comerțiu, industrie** și **economie** solid și exact lucrate, ofere spre cumpărare I-ma Fabrică de Cumpene Transilvană

VICTOR HESS Sibiu (N.-Szeben)

La cerere se trimite catalog (228)

43-52 **ilustrat gratuit și francat.**

BANI

Fără spese anticipative!

Imprumut de bani cu amortisare

de **4%**

dela institutele de bani de primul rang din Budapesta și străinătate, până la 3/4 a valorii realităților intabulate la locul I. și II. cu amortisare dela 15—65 ani.

Credit personal! Pentru preoți, militari oficianți de stat și privați, negustori, industriași, cu și fără giranți pe termen de 1—15 ani; **acurateță, coulanterie și discrețiune.**

Convertire de datorii la bănci și privați.

Noi redactăm și dăm explicațiuni amănunțite despre diferite întreprinderi vechi și noi, prin organe autorizate dăm opinii tehnice și geologice de experți și executăm și finanțarea acestor felii de întreprinderi.

(249) Prefacem întreprinderi existente în societăți pe acții etc. 18-26

MELLER LA JOS és Társa Budapest, VI., Teréz-körut 32.
(Firmă înprotocolată judecătorește).

„Minerva” institut tipografic

in Grăție Szászváros.

- Opuri —
- Bilete de log. —
- Broșuri —
- Circulare —
- Bil. de vizită —
- Invitări —
- Bilanțuri —
- Acții —
- Cap. de epist. —
- Placate —
- Ord. de dans —
- Adrese —
- Compturi —
- Note —
- Preț Curent. —
- Anunțuri —
- Registre —
- Imprimare —
- Couverte —
- Bilete de cun. —
- Etc. etc. etc.

Există deja de 16 ani și este pro-văzută cu tot felul de material necesar.

Institutul Tipografic

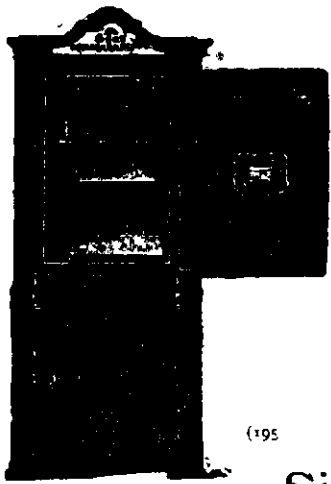
„Minerva”

pe lângă că efectuește ori-ce co-mande repede și cu prețuri mode-rate, se îngrijește totodată ca toate acelea să fie estetic lucrate și fără erori.

Până de present se bucură de spriginul celor mai îndepărtate orașe. Dovadă aceasta despre promptitudinea și acurateța cu care efectuește ori-ce lucrare.

Ca prima tipografie românească în acest mare comitat, se roagă de bine-voitorul sprigin al celorlalte institute rom., precum și al privaților.

Casse de fer și oțel sigure contra focului și spagerii

pentru păstrat bani,
registre și documente în toate
mărimile și formele.

Soliditate garantată.

Prețuri eftine.

A se adresa la: Prima fabrică
transilvană privilegiată ces. și
reg. de case de fer și oțel

alui

(195)

R. ÖSZY

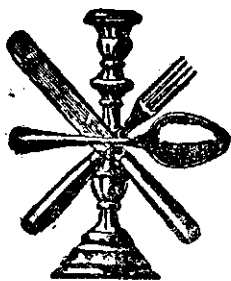
Sibiu — Nagyszeben

Strada Dumbrăvii Nr. 3.

Strada Bruckenthal Nr. 5.

Preț curent ilustrat se trimite la cerere gratis și franco.

Cumpănă de gospodărie gratis.

Trimit cu prețuri proverbial de
eftine din magazinul meu, peste măsură
asortat, *mărfurile mele de argint de Mexico*
renumite și plăcute prețutundenea pentru
bunătatea lor excelentă și anume: 6 bucăți
cuite de masă de argint de Mexico, 6 buc.
furculițe de argint de Mexico, 6 buc. linguri
de argint de Mexico, 12 buc. lingurițe de
argint de Mexico

pentru cafea, 6 buc. excelente cuțite pentru
dessert, 6 buc. excelente furculițe pentru
dessert, 1 lingură de argint de Mexico pentru
sos supă, 1 lingură de argint pentru scos
lapte, 2 bucăți stesnice de masă elegante,
pentru salon.

46 buc. laolaltă numai fl. 6-50.

Fiecare cumpărător primește, afară de aceste,
în dar o cumpănă de gospodărie, care poate
suporta 12½ kg. și care funcționează corect,
despre ce ofer deplină garanță. Cumpănă
o primește cumpărătorul absolut gratis.
Argintul de Mexico este un metal absolut
alb (și în lăuntru), pentru a cărei durabilitate
și excelentă calitate ofer garanță pe 25 ani.
Expedarea se face trimițând suma înainte
sau cu rambursă din magazinul european.

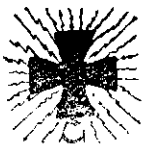
Un aparat american bun pentru fertul grabnic
și o cumpănă de casă, gratuită.

(246) **ALEXANDRU D. SCHEFFER** 20-52
Budapesta, VIII. Strada Bezerédi, numărul 3.

Crucea ori steaua electro-magnetică dublă.

D. R. G. M. Nr. 88.503.

Aparatul acesta vine
lângă garanță: reuma,
insomnia, epilepsia, ner-
tit, clorosa, durerea de
tență, influența, precum
nervi. Bolnavul cel-
decurs de 44 zile, îi întorcem
banii imediat. Celui-
ce nu-i mai ajută nimic,
se încerce cu aparatul
meu; căci sunt convins
despre efectul sigur al
aparatului meu.

detă și recreează pe
asthma (respirația grea),
vositatea, lipsa de apen-
dinți, migrena, im-
și tot felul de boale de
nu se poate vindeca în

Prețul unui aparat mare 6 cor. Prețul unui aparat mic 4 cor.

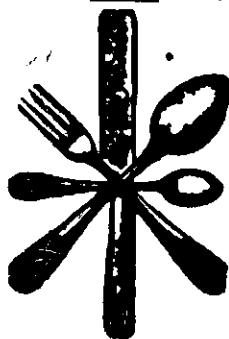
a se folosi la boale de nervi cronice. a se folosi la boale mai ușoare.

Comandele le îndeplinește în patrie și stăinătate:

(246) **ALEXANDRU D. SCHEFFER** 20-52
Budapesta, VIII., Strada Bezerédi, numărul 3.

Cumpărare ocazională!

32 bucăți numai 6 fl.

În urma prea marelui deposit al unei
fabrici de obiecte de metal, sunt încredințat
să vind marfa acesteia în prețuri cu
care se face. Spedez dară, până când de-
positul sustă, contra ramburs:

6 bucăți linguri de supă din cel mai
fin argint de gloria, 6 furcuțe (furcuța
într'o bucată) din cel mai fin argint de
gloria, 6 cuțite din cel mai fin argint de
gloria, 12 lingurițe de cafea din cel mai
fin argint de gloria; 1 sitiță de străcurat

laptele și 1 sitiță de străcurat supa. — 32 bucăți cari
costă numai 6 fl., toate noue și bune și frumos poleite.
Acestea mai de mult au costat 25 fl.

Argintul de gloria este un metal cu totul alb, care se
înlocuește cu cel mai scump argint, și ca unul fiecare să fie
convins despre adevăr, mă oblig a remite banii numai de
cât dacă marfa nu ar conveni. — Garnitura e cel mai potri-
vit dar de cununie, și nu trebuie să lipsească din nici o casă.

Singur expeditor este: **Iosif Auffenberg's Centrale**

(226) 3— Budapesta VI., Strada Proféta nr. 5.

Comandele se trimit spedând banii înainte sau contra ramburs.

Bani! Bani! Bani!

Subsemnata întreprindere de credit stă în legătură
cu cele mai mari bănci din țeară și exoperează

împrumuturi pe pământuri și edificii

cu cele mai favorabile condiții și cu cele mai ieftine interese
și anume pe termen de 10—70 ani cu 2½—5¼%.

Credit personal cu giranți și obligație pe 5—10 ani

La funcționari de stat, comitat și oraș, precum și la oficeri,

credit simplu și fără giranți, pe salare dela K 1800 mai sus.

La dorință servim cu informațiuni, rugând marea poștală.

(230) **„PECUNIA”** întreprindere de credit, 3—

Sibiu (Nagyszeben) Strada Poplăcii nr. 27.

Nou!

Lampă electrică de busunar

cu mecanism american
indispensabilă pentru ori-ce economie casnică.

Să poate purta și în busunar,
e durabilă, comodă și corăspunzătoare.

La fiecare e de lipsă pentru
luminarea chililor, treptelor, ambitelor
și localităților laterale.

Pentru oficeri la exerciții, pădurar lor și
vânătorilor pentru serviciu de noapte e
tare acomodată; pentru turiști sunt in-
dispensabile, pentru medici și moașe cu
ocasiunea vizitelor de noapte. În fabrice,

mori, pivnițe și deposite unde se păstrează materii explosive,
sunt de mare însemnătate, pentru călători ce sosesc noaptea
sunt neprețuite. Pentru economie este o bucurie. Nu sunt în
urma ei picături de lumină pe padiment și covoare. Pe pro-
prietari și economi îi păzește de atacuri și foc; cu aceasta te
poți suă și noaptea în pod unde se păstrează nutrețul. — E
sigură contra focului. Se poate folosi de mai multe mii de
ori și dacă cu timpul arde stratul, pentru 1 coroană 20 fileci
subministrăm altul nou. Prețul 4 coroane.

Cu reflector și linte măritoare executată foarte fin 5 cor.

Strat de rezervă 1 cor. 20 fl.

(227) Se trimit cu rambursă de 3—

Stabilimental Central alui **IOSIF AUFFENBERG**
BUDAPEST, Strada Proféta 5.